

Sygn. akt I PK 194/14

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa R. B.

przeciwko E. Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w W.

o ustalenie istnienia stosunku pracy, wynagrodzenie za pracę w kwocie 22.277,48 zł,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń

Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 28 stycznia 2015 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w P.

z dnia 14 lutego 2014 r., sygn. akt VI Pa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Strona pozwana E. Spółka z o.o. w W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Okręgowego w P. z dnia 14 lutego 2014 r. w sprawie z powództwa R. B. o ustalenie istnienia stosunku pracy i wynagrodzenie za pracę. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła rażące naruszenie prawa materialnego polegające na błędnej jego wykładni oraz niewłaściwym jego zastosowaniu przez „niewwzględnienie wszystkich istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności oraz ocenę znajdującego się materiału dowodowego bez jego wszechstronnego rozważenia, a dokładniej art. 65 w zw. z art. 56 k.c. w zw. z art. 300 k.p., w zakresie, w jakim doszło do błędnej wykładni oświadczeń woli Pozwanego poprzez przyjęcie, że Pozwany: - dnia 15.11.2011 roku udzielił Powodowi informacji o zamiarze

zakończenia z Powodem stosunku pracy, a nie złożył oświadczenie woli o wypowiedzeniu umowy o pracę, podczas gdy okoliczności sprawy oraz późniejsze zachowanie Pozwanego wskazuje na zamiar rozwiązania umowy o pracę z Powodem, - nie złożył oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy o pracę po dniu 15.11.2011 r.”.

Skarżąca zarzuciła także rażące naruszenie prawa procesowego, które to uchybienie miało istotny wpływ na wynik sprawy, tj. art. 233 § 1 w związku z art. 391 oraz art. 378 § 1 i art. 382 k.p.c., polegające na przejęciu przez Sąd drugiej instancji za własne ustaleń faktycznych Sądu Rejonowego w C. bez jakichkolwiek merytorycznych rozważań w tej kwestii w sytuacji, gdy zarzuty apelacji obejmowały sprzeczność ustaleń sądu pierwszej instancji ze zgromadzonym materiałem dowodowym; art. 378 § 1 k.p.c., przez nierozpoznanie zarzutu apelacji dotyczącego niezłożenia oświadczenia woli o wypowiedzeniu umowy o pracę, z uwagi na to, że oświadczenia woli pozwanej niedostatecznie ujawniały wolę rozwiązania umowy o pracę, „co skutkowało tym, że zarzuty apelacyjne w ten sposób nie zostały rozpoznane”.

We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca powołała się na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebę wykładni przepisów, wymagające wyjaśnienia przez Sąd Najwyższy następującej kwestii: „- czy pracownikowi przysługuje roszczenie o ustalenie istnienia stosunku pracy (roszczenie o ustalenie prawa) na podstawie przepisu art. 189 kpc, podczas gdy czynności prawne dotyczące rozwiązania umowy o pracę (istniejącego stosunku pracy) mogą być jedynie podważone w drodze odpowiedniego powództwa o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, o przywrócenie do pracy lub o odszkodowanie, tj. na podstawie przepisu art. 44 w zw. z 45 § 1 kp - w stanie faktycznym, w którym pracodawca wielokrotnie ujawnił w sposób wyraźny i dostateczny wolę rozwiązania umowy o pracę, w szczególności czy dopuszczenie możliwości zastosowania przepisu 189 kpc w takim przypadku nie prowadzi do unicestwienia stosowania przepisów art. 44 w zw. z 45 § 1 kp w sytuacji, gdy w każdym przypadku powód mógłby korzystać z powództwa opartego na podstawie przepisu art. 189 kpc?”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). Należy zatem stwierdzić, że wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym wcześniej art. 398⁹ § 1 k.p.c., a jego uzasadnienie winno zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Przez istotne zagadnienie prawne, na które powołuje się skarżąca, należy rozumieć problem o charakterze prawnym, powstały na tle konkretnego przepisu prawa, mający charakter rzeczywisty w tym znaczeniu, że jego rozwiązanie stwarza realne i poważne trudności. Problem ten musi mieć jednocześnie charakter uniwersalny, przez co należy rozumieć, że jego rozwiązanie powinno służyć rozstrzygnięciu innych podobnych spraw. Jednocześnie, chodzi o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Musi więc ono pozostawać w związku ze sprawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003).

Wymagań tych skarżąca nie spełniła dlatego, że przedstawiony problem prawny pozostaje bez związku z ustalonymi okolicznościami faktycznymi sprawy. Z podstawy faktycznej wyroku wynika, że nie doszło do zakończenia stosunku pracy z powodem, bowiem strona pozwana nie złożyła oświadczenia woli o wypowiedzeniu mu umowy o pracę. Utrwalone i niewywołujące kontrowersji w orzecznictwie Sądu Najwyższego jest stanowisko, że w sprawach ze stosunku

pracy obowiązuje zasada skuteczności wszelkich oświadczeń pracodawcy (jak też pracownika) w przedmiocie rozwiązania umowy o pracę, także tych dotkniętych wadami, tzn. dokonanych z naruszeniem wymagań przewidzianych przepisami prawa pracy, jak i nieuzasadnionych. W takiej sytuacji pracownik może wystąpić przeciwko pracodawcy z roszczeniami przewidzianymi w art. 45 § 1 k.p. (por. wyroki Sądu Najwyższego: z 24 marca 1999 r., I PKN 631/98, OSNAPiUS 2000 nr 10, poz. 381; z 17 listopada 1997 r., I PKN 351/97, OSNAPiUS 1998 nr 17, poz. 501). Oczywiście jest jednakże, że stanowisko to można odnieść do złożonego oświadczenia woli o rozwiązaniu stosunku pracy, natomiast jest ono bez znaczenia wtedy, kiedy do rozwiązania stosunku pracy nie dochodzi. Inaczej rzecz ujmując, to czynności prawne rozwiązujące stosunek pracy mogą być podważone wyłącznie w drodze odpowiedniego powództwa o uznanie wypowiedzenia umowy o pracę za bezskuteczne, o przywrócenie do pracy lub o odszkodowanie. W przypadku zatem, jeśli nie nastąpiło rozwiązanie stosunku pracy, pracownikowi takie roszczenia nie przysługują, natomiast nie jest wykluczone roszczenie o ustalenie istnienia stosunku pracy na podstawie art. 189 k.p.c. Tak też przyjął Sąd drugiej instancji, który stwierdził, że jeżeli do złożenia oświadczenia woli pracownikowi w ogóle nie dochodzi, to tym samym nie może dojść do rozwiązania umowy o pracę, a wobec tego skoro stosunek pracy istnieje (nie został rozwiązany), to w takim przypadku pracownikowi nie może służyć roszczenie o przywrócenie do pracy lub o odszkodowanie.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.